

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure
popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravištvu lista »Mir« v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 h od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasiło koroških Slovencev.

Leto XXXIV.

Celovec, 31. decembra 1915.

Št. 74.

Grki proti čveterozvezi razdraženi.

Grki ne bodo branili Bolgarom prestopiti na grška tla. — Angleži in Francozi grozé. — Grška povprašuje Italijo zavaljo Albanije. — Priprave za boje v Egiptu.

Po ponesrečeni dardanelski akciji in angleškem porazu v Mezopotamiji je ugled Angležev in Francozov na Jutrovem zelo padel, le v Perziji se po njihovem zatrdilu še drži, pa še tam ga drže pokoncú menda predvsem ruski vojaki. Tem večjo pogumnost so očitno dobili razni rodovi moslimske (turške) vere, ki so začeli zlasti v Egiptu Angležem nagajati.

Tudi Grki, ki se imajo Angležem veliko zahvaliti, postajajo nevoljni in siti angleških pritiskov in groženj. Na Grškem se je gorečnost za čveterozvezo malodane popolnoma ohladila, in glasovi, da bi Grška šla s čveterozvezo, so popolnoma potihnili. Na Grškem je vse prepričano, da bodo Bolgari in njihovi zavezniki na vsak način udarili proti Solunu in pregnali iz Soluna Angleže in Francoze. Zato je dobil minister Gunaris, prejšnji ministrski predsednik, pri volitvah velikansko večino; izvoljenih je bilo 200 njegovih pristašev, Theotokisovih 35, Rhallisovih 20 in 7 neodvisnih. O volitvah v 60 okrajih se ni poročalo. Najbrž je tam izvoljenih precej Venizelovih pristašev. Venizelova stranka se sicer oficijelno ni udeležila volitev, pa po deželi so ponekod Venizelovi pristaši sami postavili kandidate. Gunaris je odločen nevtralist, hoče torej na vsak način ostati nasproti vsem vojnojočim se strankam nevtralen. Volitve so torej dokazale, da tudi ljudstvo tako hoče. Kolikor bolj hladno postaja razmerje Grkov do Angležev, toliko manj odpora kažejo Grki, zoperstaviti se Bolgarom in njihovim zaveznikom na potu proti Solunu. Vlada se pa tudi boji Bolgarije in zato

raje vidi, da se na grškem ozemlju razvije krvava vojska, kakor da bi se zapletla z Bolgari v vojsko.

Uradno glasiło bolgarske vlade »Narodni prava« poroča 27. decembra: Grška vlada je po svojem poslaniku sporočila bolgarski vladi, da Grška ne ugovarja več, da ne bi bolgarske čete prodirale po grškem svetu, če se temu v interesu skupnega postopanja z njihovimi zavezniki ne bo mogoče izogniti. Ministrski predsednik Radoslavov je vzel to poročilo s priznanjem na znanje in ponovno povdarjal, da prihod bolgarskih čet na grško ozemlje tokrat ni v nasprotju z grškimi interesi, ampak le pomaga Grški braniti se.

Grška vlada je ukazala, da morajo grške čete zapustiti Solun.

Angleže in Francoze, ki se čutijo v Solunu preslabe, je začelo to skrbeti. Upali so menda še vedno, da bodo pomagali Grki, če napadejo Bolgari Solun. Zato je francoski general Sarrail nujno prosil francoskega poslanika v Atenah, da pri grški vladi doseže, da ostanejo grški vojaki v Solunu; sicer je za čete čveterozveze nevarnost. Grški ministrski predsednik Skuludis je izjavil, da bo zadevo predložil ministrskemu svetu, če ravno je mnenja, da kaka izprememba na tem ne bo mogoča.

Iz Sofije prihaja tudi najnovejše poročilo, da je dobila bolgarska vlada od grške zagotovilo, da Grška ne bo dovolila čveterozvezi izkrcati čet v Kavali.

Angleži in Francozi poizkušajo zopet z grožnjami: Iz Bukarešte se poroča: Listu »Dreptatea«

se poroča iz Aten, da je bil velik del brodovja pred Dardanelami poslan h grškemu obrežju, kamor je že dospelo na določene kraje. Vsak dan prihajajo še druge francoske in angleške ladje. Te strogo opazujejo tuje ladje, ki prihajajo in odhajajo v grških pristaniščih. Vsa ta akcija napravlja utis blokade grškega obrežja.

Javno mnenje na Grškem se je precej preobrnilo, odkar se je pridružila čveterozvezi Italija. Sploh Italija čveterozvezi ni prinesla nobenega blagoslova. In Grška, ki preži na južno Albanijo, je postala na Italijo ljubosumna, zlasti še, odkar so začeli Lah izkrcavati čete v Valoni. Grški se je zdel ugoden trenotek in je po svojem poslaniku v Rimu na prijazen način vprašala italijansko vlado, kaj da dela in kaj da hoče Italija v Valoni. Italijanska vlada je dala najboljša zagotovila in je prosila Grško celó za sodelovanje, da se bo započeto delo dobro končalo. Tako se poroča iz Aten. Italijanski listi pa izražajo nad Grško veliko nevoljo, Grkom nič ne zaupajo in se jezijo nad Angleži, da so tako lahkoverni.

Angleže pa grudi še druga skrb, skrb za Egipt. Arabski rod Senussi v severni Afriki je začel nadlegovati Egipt od zapadne strani, in drugod se tudi že pojavljajo Arabci. Senussi prodirajo proti Kairi ob morju in južno od morja. Tu so v Sivah pognali Angleže, ob morju so zavzeli Solun in napadli kraj Matruh, 240 kilometrov vzhodno od Soluma. V boju je bilo 300 angleških vojakov s poveljnikom vred ubitih, ostali so zbežali. V Solunu in Matruhu so Senussi zaplenili dva poljska topova, množino arti-

Podlistek.

Videl sem ...

Spisal Franjo Sušnik.

Krvav žar je bil razlit čez ponočno nebo. Tedaj se je poslavljaló staro leto. In vstrepetal je svet. Tam nekje na obzorju pa sem videl veličastno se dvigati — novo leto. Nejasni obrisi na krvavem nebu so se vedno jasneje črtali pred mojimi očmi. In videl sem visoko podobo, v črno žalno haljo zavito, žalostno in potrto, z mečem v roki, z bridkim in okrvavljenim. In upadlo je bilo lice, suho, sestradano, bolno. Tako tužno so zrle oči v svet! In moja duša je zaplakala, ko je zagledala tajno prikazen. — Potem pa je videla, kako so prišli narodi, drug za drugim, ter se klanjali novemu letu. In zaplakale so jim duše, ko so videli trpeče in bolno lice nočne prikazni. In nad vsemi je zavihetelo novo leto svoj meč, da so glasneje zaplakale duše in vstrepetale. In vsakega je pogledalo s svojimi bolnimi, motnimi očmi, vsakemu se je poredno nasmehnilo s svojimi bolnimi ustmi. In trepetali so narodi. Duše pa so jim plakale ... Plakala je moja duša in tožila in prosila: »Zakaj si tako grozno in sestradano in bolno? Kje je oljka, ki smo upali, da jo prineseš? Oljka miru, kje je? Oh, neusmiljeno!« Mesto odgovora je grozeče zavzdignilo meč. In močnejše in silnejše so zaplakale duše in prosile in drhte: »Novo leto, ti prinesi, kar želimo! Usmiljenje! Poglej nas, dovolj, dovolj!« A mrki obraz se ni zjasnil. Zrl je proseče starčke in starke in ostal trd; zrl je stokajoče žene in može, in ostal trd; a ko je

zazrl jokajoče otroke, tedaj se mu je zjasnil obraz, in solza se mu je porosila. In tedaj je zablestel zraven meča v njegovi roki križ, zlat žar ga je obdajal, da se je svetil kot solnce, in krog njega se je vila oljkina vejica. In vsi narodi so se zgrudili v prah in trkali na prsa ter molili. In zaslišal se je mogočen glas: »Tu je mir, tu, le tu v križu!«

Božja pot Device Marije v Trnju pri Železni Kapli na Koroškem.

Začetek ali nastanek romarske cerkve Device Marije v trnju je zakrit v meglo pravljic.

Ljudstvo pripoveduje, da je na mestu, kjer je sedaj cerkev, rasla v starodavnih časih goščava in trnje. Večkrat se je zgodilo, da so pastirjem ušle ovce; našli so jih na prostoru sedanjé cerkve, kjer so klečale. Vsako mlado soboto zvečer se je tam prikazovala Devica Marija kot belo oblečena žena, ki je hodila med grmovjem, a nihče je ni mogel vjeti. Iz teh dogodkov so spoznali, da je tu svet kraj in da je volja božja, da na tem mestu častijo Marijo. Zidali so torej cerkev. Pa ko je bila dogotovljena, niso imeli prave Marijine podobe, da bi se po njej častila Mati božja. Tudi v tem jim pride božja previdnost na pomoč. Boštijevi vozniki so vozili vino takrat iz laške dežele. Tam na Laškem jim da nepoznan človek kip (t. j. iz lesa izrezano podobo) Device Marije na voz in jih prosi, naj to podobo peljejo tja, kamor bodo konji sami hoteli voziti. Ko pridejo domu do Kaple, grejo konji naravnost do omenjene cerkve in silijo po stopnicah v Marijino cerkev. Iz tega so spoznali, da je tu oni kraj, na katerem

bi se naj izpostavila podoba Matere božje. Zato jo prinesejo v cerkev in jo postavijo v glavni oltar. Toliko ljudska pravljica.

Koliko je na vsem tem resnice, ni mogoče izvedeti; le toliko je gotovo, da je že od nekaj vsako mlado nedeljo (t. j. prvo nedeljo po mlaju) vsa božja služba pri Devici Mariji v Trnju, ne pa v farni cerkvi. Neko staro pismo, pisano na pergament, t. j. usnje, nam pove, da je oglejski patrijarh in kardinal Frančišek podelil 80 dni odpustka vsem vernim, kateri prejmejo pri Devici Mariji v Trnju sv. zakramente na dan posvečenja te cerkve. Pismo je pisal kardinal sam v Kapli dne 19. oktobra 1386. Iz tega moremo sklepati, da je kardinal ta dan posvetil cerkev. Da je takrat bila cerkev še nova in ubožna, vidimo iz dveh starih pisem, v katerih podelita oglejska patrijarha Ludovik I. l. 1441. in Julijan I. l. 1383. odpustke onim, kateri prejmejo o določenih praznikih pri Devici Mariji v Trnju sv. zakramente. Pa poleg zakramentov zahtevata tudi pogoj odpustka, da mora dotični cerkev tudi gmotno podpirati, »da se popravi in olepša«. Cerkev je imela v prejšnjih časih, kakor tudi še za časa Valvazorja (l. 1687.), dva zvonika. Kapelica sv. Ane je bila takrat še ločena od cerkve. Znano je, da so prišli l. 1473. Turki na Koroško. Dne 24. sept. omenjenega leta so prihrumeli čez Jezerski vrh in iz Solčave čez Št. Lenart v naš kraj. Kaplčani so zbežali od strahu v skalovje v »Tabrih« in so valili kamenje na Turke, ki so šli po cesti skoz sotesko; 17 Turkov so ubili in ujeli 200 konj. Ker so od zdaj naprej ti neprijetni gosti skoraj vsako leto nadlegovali naše kraje, skenili so Ko-

Ilerijske municije, deset avtomobilov in mnogo vojnega materijala.

Iz Lugano poročajo o poročilih „Secola“ iz Kaire: Angleži se zelo pridno pripravljajo za vojskovanje v Egiptu. Velike mase čet se odpošiljajo od pristanišča v Aleksandriji v različne kraje. To so avstralske in novozelandske čete, ki prihajajo na velikih parnikih po suezskem kanalu.

Angleški poveljnik Maxwell je zaukazal takoj zasesti svet, kjer se gradi železniška proga Sagasig—Ismailia. 10.000 domačinov je pri gradnji te proge zaposlenih in upajo, da delo končajo še pred koncem leta. Zdi se, da se Angleži ne zmanjajo veliko za Senusse, meneč, da ta njihov napad ni resna vojaška akcija. Računajo, da štejejo Senussi pet do šesttisoč mož in jim poveljujejo turški in nemški oficirji. Oboroženi so pa prav dobro s topovi in strojnimi puškami. Na drugi strani je pri Dardanelah postal doberšen del turške armade prost in se vporabi lahko tudi za akcijo proti Egiptu. Kam da so šle angleške čete izpred Dardanel, se ne ve. V Solun niso došle. Najbrž so jih poslali na kak otok na odpočitek, da jih potem pošljejo v Solun ali pa v Egipt. Posledice poloma četerezveze na Balkanu vedno bolj dozorevajo.

Ofenziva na Ruskem in Francoskem.

Na ruski in francoski fronti so se začeli sovražni napadi, ki napovedujejo novo ofenzivo. Iz Črnovic se poroča:

Sovražna ofenziva, ki se je začela proti našim postojankam na Besarabski meji na sveti večer, se z isto močjo nadaljuje. Ob neprestanem streljanju iz težkih topov sledi naskok za naskokom, ki jih naši z brezprimernim junaštvom odbijajo. 24 ur že vzdržuje sovražnik bobnemu gromu enako topovsko streljanje, ki se v Črnovicah prav natanko sliši. Kljub velikanski uporabi municije in človeških žrtev se dosedaj sovražniku ni posrečilo, prodreti naših front. Če dosežejo sovražniki, hudo decimirani, naše črte, jih morajo vendar kmalu zapustiti. Naše čete so do danes odbile osem naskokov.

O bojih na Francoskem pravi nemško uradno poročilo z dne 28. decembra: Na fronti so se od časa do časa razvijali živahni boji artiljerije, z ročnimi granatami in minami. Na Hirschsteinu se je danes zjutraj izvršil en francoski sunek; natančnejših poročil ni. Živahen železniški promet na kolodvoru Soisson obstreljuje naša artiljerija. Francozi so tik pri kolodvoru ležečo bolnišnico, očitno v varstvo kolodvora, pred kratkim oskrbeli z zastavami rdečega križa. Ni izključeno, da se bolnišnica zavoljo bližine pri kolodvoru slučajno lahko zadene.

Z ruskega bojišča se uradno poroča: Ob Beresini kakor severnozpadno od Čartorijska in pri Berestiani so bili ruski poizvedovalni oddelki odbiti.

Boji v Albaniji in Črnigori.

Ženeva, 27. decembra. Iz Berata se poroča: Bolgarske čete, ki korakajo od Bitolja proti Ja-

rošci, zavarovati se proti Turkom, in začeli so zidati ob prelazih in soteskah, ki so ob mejah med Koroško, Štajersko in Kranjsko, trdnjave ali tabore.

Tudi tukajšnje trdnjave v sedanjih „Tabrah“ so zidali l. 1479. Od njih se vidijo še zdaj razvaline na strmih skalovju na obeh straneh reke Bele. Trdnjave ste bili med seboj zvezani z visokim zidom, ki je šel tudi čez Belo. Na cesti pa so bila železna vrata. Ko so dogotovili tabore, je bilo ljudstvo za nje tako navdušeno, da je zložilo narodno pesem.

„O ti preljuba Kremlica,
Ki si naša zabanica.“

Pa „Kremlica“ — tako je ime trdnjavi ali gradu, je Kaplčane le malo varovala pred Turki, ker so vselej prišli od južne strani. Saj pripoveduje narodna povest o „bitki“, ki se je bila v Tabrih pod Ahmed pašo l. 1483. Turek je že požgal Reberco in hoče z Junske doline še v Kaplo prodreti in cerkev Marije v hlev konjski če imeti. Pa ljudstvo zajezi Belo v taborih, voda nastopa tako visoko, da stoji že do podnožja Device Marije v Trnju. Tabori se polnijo Turkov. Paša stopi na goro v skalovje, in ko zagleda od tod Železno Kaplo in božjo pot Device Marije, preti Kaplčane utopiti v krvi, cerkev pa izpremeniti v konjski hlev.

Pa v nebeški zarji se zasveti ime Marija, strela iz jasnega neba trešči v turškega pašo, slap oruši pečevje in utisne podobo turške glave v skalo; tudi jez se podere in poplavi Turke, ki se v Beli utopijo. Turki car je nabil potem v globoki Turčiji železna pisma, da ne bode več hodil v ušive Luče, lažljivo Solčavo in „Železno Kaplo“. Od tistega časa se imenuje Kapla „železna“. Pesnik Virk opeva ves ta dogodek v lepi pesmi, ki je tiskana v Drobntincah l. 1854. (Dalje sledi.)

dranski obali, so pri Elbassanu zadele ob srbske čete. Srbi, ki so bili z živili, strelivom in lahko artiljerijo nanovo oskrbljeni, so se obupno upirali, da bi zadržali nadaljno prodiranje Bolgarov. Besna bitka traja že dva dni. Poročevalec čikaškega lista „Daily News“ piše, da Napoleonovo umikanje pri Moskvi ni moglo biti strašnejše kakor srbsko skozi Albanijo.

Ljudje so imeli kruha le še za tri dni; potem so vsakega konja, ki je padel, zabodli z bajonetom in meso večkrat surovo jedli. Veliko jih je umrlo vsled gladi in mraza. Od 70.000 mož je s Kosovega polja prišlo do Jadranskega morja morda 40.000 mož. Kljub vsemu pomanjkanju so se zadnje čete do zadnjega borile, da so krile umikanje. Veliko srbskih vojakov je tudi v Črnigori, kjer je črnogorska armada čisto pod srbskim vodstvom.

S črnogorskega bojišča se ne poroča posebnih dogodkov. V Bjelopolju je bilo dosedaj 5400 pušk zaplenjenih. Naše čete so zasledovale Črnogorce, ki so se umaknili iz Godijova v Bijoco. Pri Kovreni so naši izkopali tri črnogorske topove najnovejšega sestava.

Črnogorsko poročilo.

22. decembra. Zavoljo navzočega sovražnika smo vsemu prebivalstvu ukazali, da se s čredami in živili umakne z desnega brega Tare v notranjost dežele. Dva sovražna bataljona s štirimi topovi in dvema strojnima puškama sta napadla v smeri proti Berane enega naših oddelkov pri vasi Jabuna ob Limu, pa sta bila z velikimi izgubami vržena nazaj. Ujeli smo jih 100. Sicer nič važnega.

25. decembra. Naše čete v Sandžaku nadaljujejo svojo ofenzivo. Posrečilo se jim je zasesti več vasi, ki so bile od sovražnika zasedene. Avstrijci so imeli hude izgube. Na drugih frontah artiljerijski boji.

Italijansko bojišče.

Naše uradno poročilo z dne 27. decembra pravi: Delovanje italijanske artiljerije proti tirolski južni fronti je bilo včeraj zopet živahnije. V boju, ki se je vršil na vzhodnih vzporednih višinah Adiške doline južno od Rovereta, je nasprotnik izgubil 200 mož na mrtvih in ranjenih. Na soški fronti posamezno topovsko streljanje. — Poročilo z dne 28. dec. pravi: Na tirolski južni in južnozpadni fronti se topovski boji nadaljujejo.

Srečno novo leto vsem prijateljem „Mira“!

Raznoterosti iz vojne.

Žito iz Romunije.

Po večmesečnih pogajanjih z Romunijo se je sklenila kupčija za 50.000 vagonov žita in sočivja. Številka je precej visoka, a se za Avstrijo takoj zmanjša, če pogledamo natančneje vanjo. Od teh 50.000 vagonov dobi 27.750 vagonov Nemčija, 22.250 vagonov pa Avstrija in Ogrska skupaj. Svoj čas se je sicer slišalo, da Ogrska ne reflektira na romunsko žito, zdaj prihaja glas, da bo treba deliti v razmerju 70:30. Tako dobi Avstrija od cele pošiljatve 15.575 vagonov. Teh skupnih 50.000 vagonov obstoji iz 20.000 vagonov pšenice, 10.000 vagonov koruze, 7500 vagonov ječmena, 5000 vagonov ovs, 2500 vagonov graha in 5000 vagonov fižola. Kdor ima čas in mu drugega dela manjka, naj izračuna, koliko kil pride na eno osebo in našel bo, da vlada vsled romunske pošiljatve zadnjih ostrejših odredb glede porabe moke res ne more odpraviti. Obljubljenih je še novih 50.000 vagonov, pa še prvih 50.000 vagonov bo treba spraviti iz Romunije v času od 1. januarja do 1. aprila 1916. 30.000 vagonov bodo prevozile železnice, 20.000 vagonov naj pride po Donavi. Ogrske železnice bodo imele precej dela in če ne bo kakih novih težav, bodo s časom vendarle navozile tako množino, da bi vlada v zadnjih mesecih pred novo žetvijo mogla izboljšati množino dnevnega kruha ali moke. Temeljna cena te romunske pšenice je za meterski stot 32 zlatih lejev ali v naših kronah 37-34. Za vsak meterski stot je treba plačati še 6 lejev v zlatu, kar pomenja 8-40 K. Z vožnjo bo ta romunska pšenica tedaj precej draga. Romunija je imela lani dobro letino, ima tudi še kakih 150.000 vagonov žita in koruze, katero smo že davno nakupili. Vsega skupaj bi Romunija lahko oddala kakih 400.000 vagonov žita.

Kralj Peter na Italijanskem.

Kralj Peter se je čez Drač prepeljal v Valono, kjer se nahaja začasno srbska prestolnica. „Agence Havas“ v Parizu pa poroča iz Rima, da se je kralj Peter prepeljal iz Valone v Italijo.

Joffre o vojnem položaju.

Berolin. Iz Ženeve se poroča: Joffre se je o vojnem položaju izrazil, ko je bil v Parizu, da je na zapadu zadovoljiv. Svaril pa je vlado in člane zbornice, da bi si delali prevelike upe na ofenzivo zaveznikov. Stala bi 400.000 mož, ki bi jih bilo treba žrtvovati, da bi prodrli, brez belgijske ofenzive. Naj čakajo do majnika, namreč na nove Kitchenerjeve milijone. Balkansko vojno podjetje Joffre odsvetuje.

Cadorna poroča.

21. decembra. V bovški kotlini je sovražnik v varstvu megle zasedel eno naših predpostojank pri Koritnici in jo utrdil z minami. V noči na 19. t. m. je nek lastni infanterijski oddelek tudi z nenadnim napadom zavzel nazaj izgubljeno postojanko, predno je mogel sovražnik razstreliti mine. Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Papež upa na mir.

Kolin, 27. dec. Po poročilu „Köln. Volks-Ztg.“ je imel papež predvčeraj nagovor na 25 kardinalov, v katerem je obžaloval obseg in grozovitost strašne vojske ter vztrajnost v bojih do uničenja, kar je poslabšano s posledicami, da se svet izpreminja v bolnišnico, ves napredek človeške kulture v protikrščansko nazadovanje. Goreče molitve, je rekel papež, nas bolj zadovoljujejo kakor vse drugo. Naš glas je bil prepogostokrat izpostavljen neuspehu. Kljub temu pa naše zaupanje ni omajano. V srcu čutimo veliko upanje proti vsemu človeškemu pričakovanju. Le v Boga stavimo vse svoje nepremagljivo zaupanje.

Izberno se je obnašalo za vojake v vojski in sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gripu, infuznem, prnu, vrtalni in bolnem v hrstu

Dr. Michalek

Sidro-Liniment. angelski

Nadomestilo **Sidro-Pain-Expeller.** angelski

Stokholmska lekarna. — 100, 150, 250

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri sistemu levan“, Praga, I., Elizabetna cesta 2.

Dnevno raspeštiljanje.

Hrvatski sabor.

Pri razpravi o indenniteti (indenniteta = naknadno vladi storjeno privoljenje za prekoračenje v izdatkih) je razpravljal dr. Marko Došen (Starčevićeva stranka) o postanku nagodbe z Ogrsko in dejal, da je bila Hrvatska prikrajšana. Rekel je: Madžari trdijo, da je vojna opravičila dualizem, ali Hrvatje se ne boré za dualizem. — Poslanec Novak (Frankova stranka) je govoril o bedi, ki je zavládala med prebivalstvom. — Posl. Cerovac je v svoji interpelaciji opozarjal vlado, da takojimenovani mali grb ne odgovarja predpisom, ker v njem ni izražena politična in državnopravna samostojnost kraljevine Hrvatske, kakor je zajamčena v hrvatsko-ogrski nagodbi leta 1868.

Ban dr. Ivan baron Skerlec je na interpelacijo takoj odgovoril, da je iz uradnega lista izvedel za nove odredbe glede grbov, da je takoj zapazil, da se na državnopravni položaj kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije v grbu ni dovolj oziralo. Zato je razjasnil hrvatsko stališče ministrskemu predsedniku grofu Tiszi. Tisza je v skupni zbornici takoj izjavil, da stoji ogrska vlada tudi v tem vprašanju na temelju nagodbe od l. 1868., priznal je, da novi mali avstro-ogrski grb ne odgovarja nagodbi. Obljubil je v rešitev tega vprašanja sodelovanje. — Interpelant poslanec Cerovac je vzel banov odgovor na znanje.

Posl. Hrvoj je govoril o pomenu grbov in dejal, da je l. 1868. pri nagodbi bilo sklenjeno, da se v označbo samostojnosti Hrvatske mora uporabljati zedinjeni grb Dalmacije, Hrvatske in Slavonije, ali žal pod ogrsko krono. Novi grb pa se ne ozira na to in zanikuje tako samostojnost Hrvatske, ki se je je hrvatski sabor od nekdanj tako zavedal. Že koncem 16. veka je hrvatski ban grof Erdödy na saboru v Požunu zaklical Madjarom: „Kraljestvo kraljestvu ne bo predpisovalo postav“ in zagrozil z mečem, ako bi oni skušali to načelo zrušiti. L. 1530. so hrvatski pradedje iz sabora sporočili kralju Ferdinandu: „Naj ve Vaše Veličanstvo, da zgodovina ne ve o tem, da bi si bil kdo Hrvatsko z mečem osvojil, a pozneje smo se po smrti svojega poslednjega kralja Zvonimira pridružili kralju ogrskemu po svoji prosti odločitvi, kakor se sedaj prostovoljno pridružujemo osebi Vašega Veličanstva.“ Govornik je stavil tozadevno interpelacijo.

V razpravi o idemniteti je govoril tudi posl. Jalžabetić (kmetška stranka) in za njim član saborske večine posl. Ettinger. Pravi, da sta Jalžabetić in Novak gospodarske razmere prikazala v preveč temni luči. Drugod da je še slabše, kjer je prebivalstvo živelo od industrije. Vendar je v vojski gospodarstvo nazadovalo. V Sremu, ki je bil tudi pozorišče vojske, ni 80 tisoč oralov zemlje obdelane, a Srem je naša žitnica. Priznava, da se je kmetom veliko teže naprtilo, ko se mu je vse v razne vojne namene rekviriralo. Kmet da vse rad, a žal se pri rekviziciji ni postopalo povsem pravilno. Rekvirirano blago se je plačevalo pod ceno, na denar so morali čestokrat čakati po pol leta. Slediti pa ne more predgovornikom, ki so vso krivdo valili na vlado. Konečno izjavi, da bo glasoval za predlogo, ker daje pomoč uradniškemu stanu, ki je sedaj pri svoji mali plači najbolj prizadet.

Posl. Zagorac izjavi, da bo glasoval proti idemniteti, da hoče to utemeljiti, da pa govori v svojem imenu in ne v imenu kakega kluba ali stranke. Vlada z idemniteto išče zaupnice, a vladni zastopnik niti z besedo ni omenil, kako misli o bodočnosti hrvatskega naroda. V Avstriji je dunajski župan dr. Weisskirchner na nekem zborovanju rekel: Po vsej priliki bodo na jugu države nastale premembe, ali nemštvo, avstrijanstvo naše bo imelo zajamčeno bodočnost, krepko in čvrsto. Tudi Tisza je rekel, da bo po vojni bodočnost madjarskega naroda zasigurana. Baron Skerlec pa molči. Dosedanje delo hrvatske vlade je za Hrvate pasivno. Pred vojsko železniška pragmatika, s katero je ostala na hrvatskem ozemlju proti vsakemu pravu in zakonu madjarščina službeni jezik; potem razglasitev morskega obrežja in med vojsko so prišle obveznice za vojno posojilo, na katerih ni niti besede v hrvatskem jeziku; na avstrijskih obveznicah pa je najti sedem jezikov, med temi tudi hrvatski, ogrska vlada pa ni dopustila hrvatskega jezika. Zato pa je na njih najti dva jezika sovražnih držav, kakor da bi Angleži in Francozje kupovali papirje našega vojnega posojila. Sedaj nas osrečuje vlada z grbom, o katerem se je prej govorilo. Nadalje se pripravlja zakonski načrt, ki pride vsak čas na dnevni red v ogrski zbornici, zakonski načrt o centrali za denarne zavode. S tem se hoče povežati vsakršno gospodarsko in finančno življenje našega naroda. G. predsednik in poročevalec sta v svojih govorih omenila, da bo po vojni pomlajena Hrvatska imela boljšo bodočnost; toda ban je pravosodje, šolo in cerkev postavil v službo politike. (Predsednik: Zavračam razžaljenje hrvatskega pravosodja.) Po vojni se na Hrvaškem ne bo smelo več tako vladati kakor dosedaj. Hrvatski narod je na vseh frontah pokazal čudeže junaštva. Kaj mu daje to moč? Zakaj se Hrvatje boré? Mar za dualizem ali mažarsko državno misel? Že Napoleon je rekel, da ima hrvatski narod kot poseben znak zvestobo do vladarja in ljubezen do svobode in domovine. Hrvatje pričakujejo po vojni srečo, boljšo bodočnost svoje domovine. To je, kar jih vodi. Povsod spoznavajo veliki pomen Hrvatske; zanj se delajo angleški, srbski in ruski načrti; samo o avstro-ogrskem načrtu se nič ne sliši. Po vojski se bodo na Hrvatskem razmere izpremenile. Prepričani smo, da se interesi celokupne monarhije zavisim in popolnoma krijejo s hrvatskimi interesi. Mi torej želimo in hočemo, da ostanemo v tej monarhiji, toda kot svobodni narod v monarhiji.

(Predsednik prekine govornika, češ da se vsi narodi v državi hrabro borijo, ramo ob ramo, in da je le tako bilo mogoče izvojevati take zmage. En sam narod, tudi Hrvatje sami bi ne bili zmogli takih činov.)

(Predsednik: Sedanji čas ni primeren za tako razpravljanje.)

Posl. Pavunić je grajal, da govoré Madjari vedno o enotni ogrski državi, dasi je Hrvatska samostojna država. Uradni jezik bi moral biti hrvatski, a v mnogih uradih se uraduje madjarsko. Po nagodbi ima Hrvatska svoje domobranstvo, a Madjari so svojevoljno prekrstili vse domobranstvo v ogrsko-hrvatsko, sedaj pa ko so hrvatski domobranci izvršili prave čudeže hrabrosti, pa poznajo samo še ogrsko domobranstvo; dočim se Hrvatje borijo za kralja in za domovino, otvarjajo na Hrvatskem nove madjarske šole.

Posl. dr. Kiš je grajal, da se je z novim grbom zgodila Hrvatski krivica. Na koncu se je pa predsednik dr. Pero Magdić še enkrat

grajal vse izjave,

da so samo uradna poročila merodajna za to, kako se drži vojaštvo v vojni.

Našim p. n. naročnikom.

Vse cenjene naročnike prosimo, da ostanejo zvesti »Miru« tudi v prihodnjem letu 1916. Koroški Slovenci, zavzemite se za svoje glasilo bolj kakor dosedaj! — Z naročnino zaostale naročnike vljudno prosimo, da čimprej storijo svojo dolžnost. List stane mnogo in se morajo stroški zanj redno plačevati.

Uredništvo in upravništvo.

Dr. Gustav vitez pl. Metnitz †.

Na Božič popoldne smo pokopali zemeljske ostanke celovškega župana dr. Gustava viteza pl. Metnitza. Nepričakovano je došla vest o njegovi smrti. Bolehal je sicer že dalje časa na ledvicah, vendar nihče ne bi bil mislil, da ga bo pobrala smrt tako hitro, dne 23. decembra o poltreh zjutraj. Vnetje pljuč in prsne mreže se je pridružilo in navidezno tako močnega moža položilo v lepi možki dobi v grob.

Dr. pl. Metnitz je bil izrazita osebnost na Koroškem. Rodil se je 26. junija 1862 kot sin posestnika Krištofove grajščine na Bregu pri Grabštanju. V svojih otroških letih je govoril, kakor je sam pripovedoval, samo slovensko. Pozneje pa je bil nemško vzgojen in se je čutil odločnega Nemca, čeravno je večkrat povdarjal svoje prijateljstvo do Slovencev. Po končanih pravoslovnih študijah na Dunaju je vstopil kot konceptni praktikant pri finančni prokuraturi v Celovcu. Končno se je posvetil advokaturi in je leta 1894. otvoril lastno pisarno.

Zgodaj se je dr. pl. Metnitz začel pečati s politiko in je bil po vsem svojem mišljenju in delovanju pristaš nemškonacionalne stranke. Kot tak je zavzemal vsled svojih sposobnosti v nemškonacionalni stranki važno mesto. Imel je namreč odlične upravne zmožnosti in je njegova zasluga, da ima Celovec električno centralo, električno železnico, klavnico. L. 1895. je bil prvič izvoljen v celovski občinski svet in 22. junija 1909 je bil prvič izvoljen za župana celovškega mesta.

Leta 1896. je bil izvoljen tudi kot zastopnik celovškega mesta v deželni zbor. Ko je bila narejena splošna kurija, je leta 1902. kandidiral v okraju Celovec—Velikovec—Dobrlavas—Železna Kapla in tudi prodr. Do svoje smrti je zastopal ta okraj s pomočjo mesta Celovec, ki mu je pri volitvah pripomoglo do večine. Od 17. marca 1897 je bil tudi namestnik deželnega glavarja.

Dr. Metnitz je bil zelo družaben človek in vsled tega tudi zelo znan in priljubljen. Naplošno je vsled tega veljal kot tip dobrodušnega Korošca („eines gemüthlichen Karntners“), kakor so ga nazivali. Toda ta priimek mu je zaslužila le njegova osebna prijaznost in dostopnost, v resnici je bil mož velike iniciative, žilave delavnosti in vztrajnosti, vedno neprizanesljivo odločen in delaven za nemškonacionalno stranko, ki nikdar ni zamudil ugodnega trenutka v boju nemškonacionalne stranke zoper težnje koroških Slovencev. Njegovi pristaši mu zato tudi niso prav nič zamerili njegovega, skoro bi rekli, ostentativnega javnega občevanja z odličnimi Slovenci.

Kadar je nemškonacionalna stranka nastopila zoper pretrdo vlado, je vselej dr. Metnitz nastopil trdno, odločno in odkrito ter vedno zmagal.

Povodom njegove smrti se je petek, 24. decembra, ob 11. uri popoldne sešel občinski svet celovski k žalni seji, pri kateri je govoril rajnemu županu v slovo g. podžupan, g. bančni ravnatelj Rach. Slavil je neumorno delavnost in zasluge rajnega župana za celovško mesto, njegovo prizadevanje, da bi v času vojne oskrbel za mestno prebivalstvo potrebni živež in končal:

„Gospodje! Kdo ni poznal moža, ki je povečini na ulici delil avdicence, za vsakega mimoidočega imel dobro in ljubeznivo besedo, ki je bil zavoljo svojega dobrega srca splošno znan, saj ni mogel nobene prošnje odbiti. Za mestne reveže pomeni smrt tega moža izgubo velikega, tihega dobrotnika, za nas pa nenadomestljivo izgubo voditelja odločne nemške smeri, ki je vedno in povsod znal pospeševati, varovati in braniti nemštvo deželnega glavnega mesta. N. p. v m.“

Njegovega pogreba na Božič o poltreh popoldne se je udeležila velikanska množica celovškega prebivalstva. Bile so zastopane vse oblasti in vse politične stranke v deželi. Med drugimi smo videli tudi prevzvišenega kneza in škofa dr. Adama Hefterja, mnogo deželnih poslancev in drugih odličnih mož. Na željo žalujočih zaostalih se je pogreb vršil brez vsake zunanje

žalne slovesnosti, brez petja in govorov. In vendar je bil pogreb lep, dostojen. Pri tihi sv. maši zadušnici v stolni cerkvi je bil navzoč tudi občinski svet in velika množica Celovčanov in revežev, ki so bili obdarjeni. N. p. v m.!

Fellerjev blagodišeči, krepilni, bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“ odpravi GLAVOBOL.

12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Pisma z bojišča.

G. Jožef Vajnceerl, tajnik S. K. S. Z. za Koroško, je pisal s srbskega bojišča našemu uredniku za Božič dopisnico, datirano z dne 12. decembra in došlo šele 27. decembra: Velečastiti gospod! Zopet eno dopisnico po dolgem času. Dva meseca sem bil v Srbiji, a naša ofenziva je bila tako hitra, da nismo imeli skoro nobene poštno zveze. Zdaj sem v nekem mestu v Črnigori. Tukaj ostanemo, kakor upam, par dni. V Srbiji ni več Srbov. Upam, da bo tukaj kmalu konec. Prišli smo že z Bolgari skupaj. Bolgarski vojaki so krasni fantje; tudi se lahko pogovarjamo z njimi v hrvaščini. Tukaj so kraji dolgočasni. Bog daj, da bi se kmalu vrnil v Avstrijo. Božični prazniki se bližajo. Oh, kako lepo sem jih obhajal lani, a letos bodo žalostni. Da bi se že kmalu sklenil mir! Vam pa želim vesele božične praznike!

Iz Solčave. V par tednih se je tu marsikaj izpremenilo. Skoraj vsak dan smo dobili z bojišča kako žalostno novico. Najprej smo zvedeli, da je padel na bojišču Janez Plesnik, dober in priden mladenič ter zvest ud Marijine družbe. Kmalu nato nas je pretresla žalostna vest, da sta padla na italijanskem bojišču vzgledna, pridna in skrbna družinska očeta Martin Uršnik p. d. Roban in Matevž Klemenšek, p. d. Ložekar. Bil je to gotovo hud udarec za žene in otroke, katere zapuščata, ter sploh za celo občino. Ali nismo še mogli tega docela preboleti, že smo zopet dobili prežalostno poročilo, da je kruta smrt ugrabila mlado, nadepolno življenje Alojzija Kneza, p. d. Perka. Rajni je bil edini sin, blag mladenič, res vreden naslednik svojih dobrih in poštenih starišev, ki so ga že v zgodnji mladosti navadili na lepo krščansko življenje. Na bojišče je odšel dne 16. oktobra 1914 in sicer v Galicijo; ko pa je izbruhnila vojska z Italijanom, je odrinil na italijansko bojišče ter se ves čas do svoje smrti junaško bojeval. Kratko pred smrtjo je pisal svoji sestri, še zdrav, vesel in čvrst, sledeče pismo:

Ljuba mi sestra in stariši Vi, kako ste mi v srce zapisani, da mi ne boste nikdar izbrisani. Oh koliko časa smo skup prebili v naši rojstni hišici; ah zdaj pa ne bomo nikdar več, pomoril nas bo sovražni meč. Pa saj je volja božja to, da služim presvetlemu cesarju, Francu Jožefu. Oh kako bi zavriskal na glas, ko bi še enkrat prišel v solčavsko vas. Da, včasih smo prepevali ter kratek čas si delali, a zdaj je pa napočil tisti čas, da mi krogelca dela kratek čas. Toda, nič se še ne zmenimo, vsejedno si še marsikdaj zapojemo. Marsikdaj smo šli prepevat k grobom, kjer počivajo naši bratje, misleč na nje in njihove sorodnike. Pa oh stariši in sestrice ve, ne bodite žalostne, saj srečni so vsi; kajti umrli so z imenom Marijinim na jeziku, rekoč: Marija, pridi po nas, ne zapusti nas. Oh, zdaj pa z Bogom, hišica, kjer je tekla moja zibelka, in mamica me zibali, zraven pa prepevali: Oj sinek moj, sam Bog naj bo s teboj. Oh, kolikokrat sem doma brez skrbi zaspal; a naenkrat prišel je iz vojske glas: Zapusti fantič, kar imaš, na vojsko cesar kliče nas. Jaz se hitro poslovim, od starišev, sestrice odhitim; bil sem sinek samo jaz, pa moral zapustiti sem Vas. Toda povem Vam, so hudi boji tukaj zdaj; pa to se lahko vse prestopi, ko nam angel varih na strani stoji. Kdor se temu izroči, nič hudega se mu bati treba ni. In prepričan sem trdno močno, da Lah svojega polentarskega kotla na našo prelepo slovensko deželo nikdar nikoli postavil ne bo.

Dnevne vesti.

Cerkvene vesti. Na župnijo Sele je prezentiran tamošnji provizor vlč. g. Lojze Vavti, na župnijo Oberhof vlč. g. Erhard Brunner, provizor ravnotam. Župnija St. Jakob ob cesti je podeljena vlč. g. Fr. Zemljaku, provizorju v Štebnu pri Beljaku, in župnija Ojstrica nad Dravbergom vlč. g. Urhu Hafnerju, župniku v Melvičah v Zilski dolini.

Poziv črnovojnikov na Ogrskem. Ogrski črnovojniki in oni avstrijski črnovojniki, ki so bili na Ogrskem potrjeni, letnikov 1873 do 1897 so klicani pod orožje na 17. januarja.

Črne koze so se pojavile v nekaterih vaseh v radovljiškem okraju na Gorenjskem, kakor poroča „Slovenski Narod“. Oblast je izdala najstrožje odredbe, da se omeje in zatró.

V Mohorjevi hiši se je dne 26. t. m. ob navzočnosti družbenih odbornikov priredila letos prvo-krat božičnica za družbeno osobje. V družbeni pisarni so se zbrali okoli božičnega drevesca predstojniki in uslužbenci. Družbeni tajnik g. msgr. Podgorc je v prelepem govoru razlagal pomen božičnega drevesca za Družbo in za družbeno osobje, ki sodeluje pri velevažnem misioskem delu za slovenski narod, kateremu pošilja Mohorjeva družba nadnaravni sad — dušno hrano. Družba širi med ljudstvom kulturo in mu pomaga ohraniti sv. vero. Družba je ponosna na slovenske vojake, ki so kot njeni udje in kot verni možje storili v polni meri svojo dolžnost na vojnem polju, se postavili kot nepremagljiv zid pred sovražnika in proti njemu hrabro branili našo domovino. Mohorjeva družba se zaveda, da je ona skrbno sodelovala pri patriotski vzgoji našega naroda in naših vojakov, pri vzgoji k zvestobi in hrabrosti. Po govoru se je osobje obdarovalo in se od svojih predstojnikov hvaležno poslovilo z novim navdušenjem za vzvišeno delo in z blagim vtisom, da je razmerje med njimi in vodstvom pravo družinsko razmerje.

Naše žrtve za domovino. Dne 19. decembra je padel na italijanskem bojišču c. kr. profesor na učiteljskem in nadporočnik v rezervi, Izidor Modic. Zadel ga je granata ter je kljub takojšnji pomoči izkrevavel. Začasno so mu izkopali grob v Renčah pri Gorici. Profesor Modic, ki je bil šele 32 let star, zapušča ženo in štiri male otroke. — Na italijanski fronti je umrl častne smrti za domovino g. Andrej Suhadolnik, učitelj in c. kr. praporščak v rezervi. — Na Doberdobski planoti je padel v boju, kakor se zdaj uradno poroča, že 24. oktobra korporal Franc Apoteker, gospodar na Jezernikovem posestvu pri Sv. Martinu v Rožni dolini na Štajerskem. Nahajal se je na bojišču od začetka vojne. — Po mučni bolezni, ki si jo je nakopal v izvrševanju svoje vojaške dolžnosti, je umrl v 24. letu svoje starosti, previden s sveto-tajstvi za umirajoče g. Maks Križman, učitelj v St. Vidu pri Planini in kadet aspirant.

P. Volbert S. J., pridigar v Ljubljani, je došel v Celovec kot pridigar v stolni cerkvi za praznike. P. Volbert je izvrsten pridigar in Celovčanom že znan kot nekdanji pridigar v celovski stolnici ob nedeljah.

Umrl je 23. dec. v Celovcu cesarski svetnik Ferdinand Schneeweiss, upok. ravnatelj pomolnih uradov, v 73. letu svoje starosti.

Želinske pri Velikoveu. (Pogreb župnika Kašla.) Na sveti dan popoldne se je vršil na Želinske ob veličastni udeležbi vernega ljudstva pogreb rajnega župnika Leopolda Kašla, katerega truplo se je bilo prepeljalo iz Ljubljane. Gospod župnik Rozman iz Črneč, ki je rajniku pridigal na njegovi novi sv. maši 1. avgusta 1909, je tudi sedaj prihitel, poudarjal veličastni, pa včasih mukopolni poklic katoliškega duhovnika in zlasti se toplo spominjal prelepih vrlin rajnega blagega in nad vse gorečega gospoda. Po opravljenem opravi-ju je častiti g. Čemer, dekan velikovski, v spremstvu 11 duhovnikov in enega bogoslovca blagoslovil grob in opravil nagrobne molitve. Pevci pa, nekaj domačih in nekaj duhovnikov je zapelo mu prekrasni žalostinki „Blagor mu“ in pa „Nad zvezdami“. Rajni gospod je v svoji že pred leti napravljeni oporoki želel, da bi ga nosili

ob pogrebu domači želinski mladeniči. Ne bilo bi sicer to v tem času mogoče, ko bi ne bilo ravno v božične praznike prišlo nekaj vojakov na dopust. In tako se mu je izpolnila njegova želja: Nesli so ga mladeniči — vojaki. Pa tudi ti, Leopold, si bil nad vse zvest vojščak Gospoda Jezusa Kristusa. Mirno naj počiva Tvoje truplo v sveti domači zemlji, kjer bodo še obiskavali Tvoj grob Tvoji stariši in prijatelji, Tvoj duh pa naj živi ljubezen dobrotljivega Boga.

Važenberg. Z oklicem pred cerkvijo karana in z izgonom iz občine kaznovana je bila pri nas Franciška Saga, pristojna na Rudo, zaradi obcevanja z ujetniki. Presnete babe!

Pozor, begunci! Dajejo se naslovi internirancev v Italijo sedaj za bovški, kobariški, breginjski in tolminski okraj. Zahteva se ime, priimek volgo, kraj, številka in občina internirane osebe. Za trud, družinska pojasnila in njih prevode je poslati istočasno 1 K 50 vin. Gabršček Ivan, učitelj, Dolina pri Trstu.

St. Jakob ob cesti. V naši župniji so vsi šolarji za Božič prejeli sv. obhajilo in je darovali za presvitlega cesarja. Med njimi je bilo dvanajst prvoobhajancev, ki so po sv. maši dobili v župnišču zajutrek. Bila je to lepa slovesnost, ki je ganila otroke in odraslene.

Za ranjene ude, ki po zacelitvi še bolijo, naj se vzame Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenci fluid z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic pošlje franko za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Se priporoča v več nego stotisoč zahvalnih pismih. Istotako Fellerjeve odvajalne „Elsa-kroglice“. (i)

Vojno posvetovanje pri Joffru.

„Figaro“ popisuje sestanek sovražnih vojskovodij v mali vasi, v Joffrovem glavnem stanu. Tukaj so spravljani Zvavi, ki so morali v tej vojski že toliko strašnih žrtev doprinesiti. Koliko njihovih tovarišev je moralo pasti, za vsak junaki križec, ki nosi na prsih marsikateri od preostalih. Postavili so se na obeh straneh senčnega drevoreda. Njihov mladi, živahni, zagoreli polkovnik, katerega oči se veselo bliskajo za naočniki, je poveljeval: Pozor! Prezentirajte puško! In že stoji ravno in nepremično kakor stebri. Najravnnejši, najponosnejši je praporščak: mlad, visokorasel, močan; častna legija, vojni križec in drugi častni znaki iz Maroka in Tunisa. Bradati tambormajor gleda z bleščecimi očmi na svoje podložne, zamahne s svojo z bakrom okrašeno palico in takoj se odda signal v takojšnji mir. Oficirji stoje s potegnjenimi sabljami kakor vlitte sohe, Zvavi imajo življenje le še v očeh. Praporščak napne svoje roke, da drži v vetru plapolajočo zastavo ravno. Nekdo prihaja iz vrta, stopa počasi skozi omrežena vrata, roko ob čepici in tudi obstane tiho. To je on, to je vodja, to je Joffre. Počasi gre mimo obeh vrst, upre svoje oči v oči vsakega Zvava. Sedaj je pri zastavi. Pozdravi resno, pogleda lepega praporščaka, ki ne trene z obrvmi, potem obstane njegov pogled na štirih ruskih oficirjih, ki jim hoče izročiti neko odlikovanje.

Pričakovani gostje, ki jim Francoska izkazuje čast, da jih pozdravlja po svojih krasnih Zvavih, prihajajo polagoma. Tu je najprej general Willeman, generalštabni načelnik hrabre armade kralja Alberta; potem sin nesrečne Srbije, atletski polkovnik Stepanović. Potem prihaja general Žilinski, raven in eleganten, roke v žepih svojega pepelnatega plašča z nazaj zavihanim ovratnikom, s prijetnimi potezami okoli ust. Tisti mali, strogi in kakor robati mož, katerega pogled je skrit za velikansko kapo, ki ima bele mustače in obličje, v barvi podobno zemlji, je general Porro, ki ravnotako pozdravlja, kakor bi hotel groziti. Joffre, gospodar, gre od drugega do drugega, stresa roko, predstavlja, njegovo obnašanje je veselo. Na njegov mig gre odlična družba v njegovo stanovanje, in Zvavi se morejo zopet ganiti.

Enega ni pri sprejemu, ki pride pozneje. Od konca drevoreda prihaja majhen možicelj, širok, rdečkast, z ledenim pogledom in trdimi potezami,

katerega bele mustače so na obeh koncih navzdol upognjene. To je French. Gre počasi. Ko pride pred francosko zastavo, obstoji, se nalahno zasuce na pravo, pozdravi svečano in ogleduje nato postavljeno četo kakor prej Joffre. Ko pride pred vrtna vrata, stopi gologlav ven Joffre, ki mu je bil naznanjen prihod tovariša. Stari maršal pomišlja za trenotek, Joffre pa mu migne: Le mirno nadaljujte. Tako čaka, dokler French ni končal svojega pregledovanja.

Maršal je gotov. Roke se prijazno iztegnejo. Joffre vzame Frencha pod pazduho in ga pelje noter. Vlite sohe zopet ožive, oficirji vtaknejo sablje v nožnice. V mali rdeči hišici se je vsedlo za mizo šest vojskovodij, v katerih rokah je življenje šestih dežel...

Mlinar in mizarski delavec išče stalne službe v kakem večjem mlinu. Franc Grudnik, Kazaze, p. Sinčaves.

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškatne hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 4:50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastoj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživlja in ga ne opoji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolich,
Engel-drogerija v Brnu št. 638, Moravsko.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt v premissljevanih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence priredil
Štefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6.—, za družnike K 4:40, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom K 9:20, za družnike K 6:80, po pošti franko K 1.— več.

Ali ste že pridobili „Miru“ - - novega naročnika? - -

Zahvala.

Podpisana se v svojem in v imenu svojih peterih hčer pristočno zahvaljuje za ogromno udeležbo in dokaze ljubezni ter molitve ob pogrebu svojega nepozabnega moža

Martina Dominikus

pd. Knapiča, kmeta, pokopanega v Medgorjah dne 15. t. m. dopoldne, zlasti č. gg. župnikom iz Medgorij in Radiš, kakor tudi cerkvenim pevcem iz Habra in vsem pogrebem domače in sosednih župnij.

Kozasmaje, 19. decembra 1915.

Uršula Dominikus

žena-vdova.

Uršula Dominikus

hči-dedička.

500 kron!

Vam plačam, če Vaših kurjih oces, bradavic, trde kože ne odstrani Ria balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino vred. Cena lončku z zajamčujočim pismom K 1.—, 3 lončki K 2:50, 6 lončkov K 4:50. **Kemeny, Kaschau** (Kassa), I., poštni predal 12/8, Ogrsko.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.